

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyede évre 2 K. 50 f. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetési díj: Háromhásos peti-sor egyszeri hirdetése 30 fillér; előzetes hirdetésért jutányosabb. Nyilvánt.: minden sor 40 fillér.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, ... az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz.
Kiadóhivatal: KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomdája Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Az eperjesi egyetem ügye.

Az Eperjesen fölállítandó egyetem kérdése a sárosi ág. hitv. evang. egyházmegyének Eperjesen, f. é. július 27-ikén tartott közgyűlését élénken foglalkoztatta. *Bánó Árpád*, az egyházmegye volt felügyelője u. i. főlshólván, emlékeztetett arra, hogy ő az itteni egyetem ügyét az EPERJESI LAPOK-ban már 1908-ban szóba hozta, s ez akkor élénk visszhangot keltett. Most, hogy az egyetemnek ügye újból felszínre került, ezzel ismét foglalkozunk kell.

Dr. *Mikler Károly* jogakadémiai dékán örömmel üdvözölte a fölvetett eszmét annál inkább, mert az egyházmegyei közgyűlésnek iparkodnia kell arra, hogy a területén létező két főiskola (a theol. és a jogi akadémia) meg ne szűnjék. Ha u. i. pl. a jogakadémia az egyetemek fölállítása következtében föloszlattatnék, a magyarországi ág. hitv. evang. egyháznak jogakadémia-föntartási joga is mindörökre veszendőbe menne. Ezenkívül Eperjesen lehetne a régóta tervezett theologiai fakultást is megvalósítani.

Dr. *Flórián Károly* és *Bánó Iván* is lelkesedéssel csatlakoztak a fölvetett gondolat-hoz, s Flórián hangsúlyozta, hogy tulajdonképpen Eperjesen a két-fakultásos egyetem máris készen van s csupán annak további fejlesztése szükséges.

Az egyházmegyei közgyűlés beható tárgyalás után egyhangulag kimondotta, hogy Eperjesen theologiai és jogi karból álló (csonka) egyetemnek felállítását szükségesnek tartja.

Megkeresi ennélfogva az egyházkerületi közgyűlés útján a magyarországi ág. hitv. ev. egyház egyetemes közgyűlését, hogy az eperjesi egyetemnek felállítása végett a kormánytól és az országgyűléstől járjon közbe. Elhatározta továbbá, hogy ezen határozatát Sárosvármegye közönségének és a Kollégium igazgató-választmányának támogatás végett szintén megküldi.

A legnagyobb örömmel és közönségünk nevében köszönettel fogadjuk ezt a fontos határozatot. Ezzel hivatalos fórum előtt is elismerést nyert a lapunkban és társadalmunkban oly gyakran hangoztatott gondolat, a melynek keresztülvitele Sárosvármegyére és Eperjes sz. kir. városra kimondhatatlanul előnyös következményekkel birna.

Városunkat virágzó főiskolái, egészséges levegője, szép vidéke, intelligens lakossága egyetemi várossá egyenesen predesztinálják. Jéna, Erlangen, Greifswald, Wittenberg, Neufchâtel stb. Eperjesnél nem nagyobb városok, s virágzó egyetemmel már évszázadok óta bírnak.

A kormány — nyilatkozata szerint — több csonka egyetemet kíván felállítani s első sorban azokra a helyekre gondol, a hol főiskolák máris vannak. A mi jogakadémiánk a hallgatóság létszáma tekintetében a hazai tíz jogakadémia közt első, s hallgatóinak száma több, mint sok külföldi egyetemé. Így ez és a theologiai főiskola — figyelemmel a g. kath. püspöki theologióra is — méltán igényelhetik, hogy egyetemi rangra emeltessenek.

Ezzel a mozgalommal Eperjes éppen nem kívánja a Kassa és más városok által indított

mozgalmat paralizálni, s nem ellenzi, hogy Kassán és más, arravaló helyeken csonka egyetemek szintén fölállítsanak.

Fogjunk tehát hozzá a munkához! Legyen társadalmunkban, vármegyénk és városunk közönségében lelkesedés és áldozatkészség, s akkor dicsőmultú és szépjelenű főiskoláinkat nemcsak elveszteni nem kell, de azokat magasabb fokra fejleszthetjük ki, s ez által úgy városunknak és vármegyénknek, mint hazánk kulturájának megbecsülhetetlenül értékes szolgálatot fogunk tenni.

Úgy legyen!

Az Orsz. Magyar Iskolaegyesület bélyegei.

Kétezer taggal azt megtenni, a mit az Országos Magyar Iskolaegyesület huszonöt év alatt alkotott, Magyarországon csoda. Itt, a hol, a mikor a kulturáról van szó, a nemtörődömség emelt gátat mindenkor a törekvések elé; a hol minden, az általános művelődésért indult mozgalom *posványba fült*, lám, akadt egyesület, a mely szívós, akadályt nem ismerő munkával *levakta szélesen a magyar kultúra alapkővét. Iskolák, óvodák, népkönyvtárak, iskolán kívüli tanfolyamok* szolgálják ma már az egyesület érdekeit, a mik egyben édes mindannyiunk szívével, lelkével nőttek egybe; hiszen ennek az országnak megerősödését szolgálják, a Nagy-Magyarországnak, a hatalmasnak, erősnek eszményképét.

És a míg itt nálunk igazán *csak egyesek* nagylelkű áldozatkészsége, lankadatlan munkája áll ennek az eszmekörnek szolgálatában, addig a szomszédságunkban, az ugyanezen céllal működő Deutscher Schulverein és hasonló intézmények *százezreket számláló gárdára* támaszkodhatnak, minden német emberre és minden német embernek ezekre a czélokra bőven hulló filléreire. Ott *ezekkel dolgoznak*, és ezek teszik napról-napra fényesebbé a német gloiret; itt *százak* kínos,

boldoggá fogja tenni a kis leányodat, úgy-e megteszed édes? Tudod, okvetlenül győznie kell a te Mártádnak!

Az édes, jó mama megígéri, s ő nyugodtan pihenni tér — gondolkodni a terv ügyes keresztülvitelén — és talán-talán álmodni is szépeket a — jó barátról...

A mint legközelebb találkoznak, Márta őszinte, leplezetlen örömmel nyújtja feléje mindkét kezét...

Ejnye-ejnye — gondolja magában Kállay — mennyire örül jöttömnek a kis leány, talán már bizony tüzet fogott. Ah! dehogyan is, csak barátkozni akar velem; tessék, bájos Márta, én nem félek a veszélytől, nálam csak a barátságig mehet mindenki... Így szólítja meg: Na, még mindig a régi elveit vallja, Márta?

— Természetesen! Én nem változtatom azokat oly könnyen; a mit egyszer állítok, azt erős meggyőződéssel teszem, a mellett szoktam maradni!

— Nini, Márta! nem is hittem volna, hogy egy ilyen elkényeztetett, pesti kis leány ilyen határozott, férfias karakterrel bír, konzekvens tud maradni!

Ezt igazán, őszintén mondta, — kezd neki tetszeni Márta; tetszik neki az, hogy mer vele dacolni, szellemi csatát végigküzdvé, győztesen akar vele szemben ki-kerülni onnan.

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZAJA.

A VITA VÉGE.

Írta *Uzsz Irén.*

Egy bájos kis leány-szobában együtt van a zsurozó fiatalság; a pálmaszögletben Márta — a házikisasszony — beszélget a legújabb jour-lovaggal — a jeunesse-doreé egyik számottevő tagjával, Kállay Tiborral; afölött vitatkoznak, lehet-e férfi és nő között (természetesen fiatalok és szabadok) barátság? Nem muszáj-e egyik vagy másik részéről okvetlenül szerelemnek kifejlődni a pajtási viszonyból?

Márta, a szép, kékes-feketehajú, éjszemű leány, határozottan mondja, hogy nem létezik a barátság ily esetben, vagy nem lehet sokáig így; Kállay — a ki mellesleg mondva azt állítja magáról, hogy már annyira kiismerte az életet, a különböző szívű és lelkületű nőket, nagyon jól tud bánni velük, uralkodni rajtuk és önmagán — többször bizonyítgatja az ellenkezőt:

* Részlet a szerzőnek «Egy leány meséi» cím alatt, legutóbb megjelent novelláskötetéből. Kapható a szerzőnél Ungvárt (3 kor.)

— De igenis létezik barátság férfi és nő között, Mártus, tudja, ez aféle cimboraság, Sz. Klárral is per: «Kedves cimborácskám» beszélgetünk egymással. Hígyje el, maga is rájön erre, — ha például valakivel próbát tesz!

— Nem — nem hiszem, mondja Márta, — kivéve akkor, ha mindkettő szívét már egy «valaki»-nek a képe tölti be, egyszerűen titokban le vannak már foglalva.

— Dehogyan nem, kis Márta! ma még alig ismer, de ha velem tesz próbát, nemsokára maga is az én őszinte kis barátrómmé válik, — én leszek a leghűbb védelmezője, jóakaró barátja; megengedi? nos akarja?

— Hiába, engem nem győzhet meg, feleli, de nem bánom, próbáljuk meg, ad a Isten, hogy a végén magának adhassak igazat, teszi hirtelen hozzá, — de a szemében megvilanó pajzán csillogás az ellenkezőt mutatja.

Oh! Isten örizzen ettől! Nem jó a tűzzel játszani, édes barátom — én győzni akarok, «cimborám»!

Este, lefekvése előtt, édesanyja ölébe hajtva szép fejcskáját, a szokott napi gyónását jött elvégezni, — most ezt sűgja:

Lelkem, anyukám, imádkozzál nagyon buzgón értem mindennap, azaz valami igen fontos dologért, mely

TRENCSENTEPLICZ.

A Kárpátok gyöngye.

Allomás: □□□□

□□ Trencsénteplicz.

Magyarország legerősebb kényszerű gyógyfürdői 37—42° C.

Köszvény, csúz, neuralgia, bénulás, ischias stb. ellen.

Nemzetközi fürdőélet. — Háromféle zenekar. — Magyar és német színház.

Prospektussal szívesen szolgál a fürdőigazgatóság. □□□ Igazgató: **Oszwald Károly.** □□□

keserves, pénztelen fáradozással igyekeznek a magyar gloire megteremtésén.

Pár nap óta mérhetetlenül közelebb van mindannyiunkhoz az egyesület támogatásának módja és kézenfekvőbbé lett a segítség. Az Iskolaegyesület bélyegeket bocsátott ki. Tavaly tette először, a mikor a színes turulos kép elhagyta a sajtót. Az a turulos bélyeg, a melyet oly jólesően láthattunk itt-ott igaz jó magyar emberek leveleinek hátsó lapján zárójegyként, lelkesedni tudó, komoly üzletemberek számláin, egymásik étterem számlócéduláján. Két fillérrel kellett mindössze többet fizetni miatta. Mi volt az a két fillér! Nemcsak, hogy nem éreztük meg, de nagyon jólesett az a tudat, hogy hozzájárultunk szép eszme megvalósításához.

Az idén tizenkét bélyeggel jött ki az Iskolaegyesület. Mindannyia tökéletes alkotás, ritkaságszámba menő nálunk, a hol az esetlen postabélyegek olyan kielégítetlenül hagyják a szem kíváncsáit. Igazi művészi munka ez a tizenkét bélyeg, becsületére válik a tervezőjének, a teremtőjének. A rajz tökéletességéhez a szín stílusa is járul: finom zöld árnyúak és kékben pompázók ezek a bélyegek. Mindegyiken más-más kép van. Ilyenek: II. Rákóczi Ferencz, az aradi 13 vértanú-szobor, az aradi Kossuth-szobor, a parádi fürdő-vendéglő, a parádi fürdő gyógyudvara, a margitszigeti fürdőház, siófoki részlet, Siófok-fürdő, a margitszigeti vízesés, a tarpataki vízesés, Új-Tátrafüred.

A főváros nagyobb tőzsdéiben, papirkereskedéseiben, a vidéki nagy könyvkereskedésekben és az egyesület központi irodájában (Budapest, Központi város-ház) lehet már kapni ezeket a szép, a szemnek is meg a léleknek is gyönyörűséget okozó bélyegeket. Két fillérrel hozta forgalomba az egyesület, és így a legkevésbé sem ró terhet a nagyközönségre. Olyan adó ez, a mit illenék nap-nap után befizetnünk, és reméljük is, hogy aligha marad levél, levelezőlap anélkül, hogy ne az Iskolaegyesület bélyegei zárják le.

Nem szeretnők látni, hogy ez a, nagy méltánylást és minden pártfogást megérdemlő egyesület a közönség részéről meleg fogadtatásra ne találja, a mikor a legszebb eszméinkért száll síkra; nem szeretnők látni, ha ez a most meginduló és bizonyára igen széleskörű, nemzeti mozgalom, gyöngye, erőfeszítést gyökereket verne. Egyszer már végre illenék összefognunk, ha azt akarjuk, hogy el ne maradjunk a nemzetek versenyében.

Értesítők.

V.

A kissebenedi kegyesrendi aligimnásium értesítőtét Holczinger Imre igazgató teszi közzé. A tanári testület 7 tagból áll (köztük 3 világi); ezenkívül még 2 hitoktató működik. A tantestületben a tanév folyamán a magyar kegyes-tanítórind kormányza a következő változásokat eszközölte:

Puder József piaristát áthelyezte Selmeczbányára, Misik Antal vil. pedig Podolinba. Ezek helyébe Para

A leány titokban tényleg minden törekvésével a csata megnyerésén dolgozik; elhatározta, hogy magába bolondítja a férfit, nem a kegyetlen ellenség győzedelmi vágyából... de a szív jogánál fogva; mert, valljuk meg csendben, hogy ő már szerelmes K. Tiborra...

Többnyire esténként vannak együtt (ez most a divatos vizitelő időszak, 5—7 között) az alkony óráiban, mikor az emberi lelkek közelebb szállanak egymáshoz, kitarul a szív, elárulunk sok olyan dolgot embertársainknak, a mit különben meg nem tennék a nappali fényben, a mire ez a bágyadt fényű, misztikus félhomály önkéntelenül ösztönzi az embert.

Márta, mint igazi barátnő, tanácsát kéri ügyes-bajos dolgaiban; tanácsot ad viszont ő neki, elragadja apró figyelmeskedésével; pl. a többi vendégét a szobaleányával együtt szolgálja ki, Kállay kivétel, neki egyedül szervirozza a teáját, kedvesen sűrű-forog körülötte. Édesen szereti, Tibor? Négy darab cukorral? Rumot, vagy tejszínnel akarja inkább? S eközben bársnyos fekete szemével, azzal a búvájos, simogató tekintetével néz reá... Ámor istenke ilyenkor körülöttük settenkedik, és elégedetten dörszölgeti parányi kacsóit...

Minden napjáról pontosan beszámol Kállay, hall járt, mit dolgozott... Márta tanácsot is ad neki olykor:

Imre piarista Mármaroszigetről és Takács Andor vil. Kiskúnfélegyházáról kerültek.

A tanári testület — igen helyesen — a város társadalmi, köznevelődési és művészeti irányú mozgalmaiban az iskolán kívül is kivette részét, a mennyiben Surányi Gyula tanár elnöke, a többi tanár pedig tagja és tisztviselője volt az Eperjesi Széchenyi-kör kissebenedi választmányának, s ennek estélyein szavaltak, felolvastak és énekeltek.

A tanári testület «föggondja» volt az ifjúság vallásos, erkölcsi és hazafias érzelmeinek ápolása. Imádsággal kezdte és fejezte be az előadásokat. A kath. ifjúság, a téli hónapokat kivéve, naponként misét hallgatott, résztvevett az egyházi körmeneteken és hivatalos istentiszteleteken, mindenütt a tanári testülettel. 5-ször gyónt és áldozott, minden vasárnap eljárt a szentbeszédre, hűsvét előtt a szentgyakorlatokra. Gondot fordítottak arra is, hogy a másvallású tanulók is elegendet tegyenek köteleimnek. Azt hisszük, hogy az értesítő itt többet mond, mint a mennyit mondania kellene, mert a középiskolai törvény I. §-a szerint gimnáziumnak főfeladata nem a fentiek, hanem az, hogy «az ifjúságot magasabb általános műveltséghez juttassa és a felsőbb, tudományos képzésre előkészítse». A Rendtartás előírta iskolai ünnepélyeken kívül okt. 6-ikat is megünnepelték. A tanárok a növendékeket földrajzi és földtani szemléltetésekre, természet utáni rajzfelvételekre, továbbá Surányi tanár a városi levéltárba is vezette, a hol eredeti okmányokat és pecsétet mutatott meg nekik szakszerű magyarázat kíséretében. Sajnálatos, hogy nagyobb kirándulásokat nem tettek, a mit az értesítő a tanulók szegénységével indokol meg. A közelebbi környéken azonban megfordultak; így megtekintették a kissebenedi papírmalmot, Nagysároson a Rákóczi-kastélyt és -várat, úgy a múmalmot. Vajjon nem volna-e lehetséges a rendtől és a várostól kirándulási segélyt kieszközölni és erre az üdvös célra évenként 1—1 hangversenyt, vagy mulatságot rendezni? Tornaversenyt sem tartottak, a mit a tornatanár betegsége okozott, mindössze a tornateremben és az udvaron végeztek néhány gyakorlatot. A tananyag előadásában az orsz. középiskolai tanterv volt irányadó. Az ifjús. segélyző-egyesület összes vagyona 900 kor., a mi bizony igen kevés; ebből is az idén 100 kor. folyt be. Ez egyesület kiosztott 130 tankönyvet 24 tanulónak. A tanári könyvtár részére több, mint 20 folyóiratot járattak. A természetrajzi és a természettani szertár 287 drbból áll 1629 kor. értékben. Ösztöndíjat 13 tanuló kapott; a legkisebb fly díj 10, a legnagyobb 200 kor. volt. Tandíjmentességet 12 tanuló nyert 420 kor. értékben. A kegyesrendi tárház 2 tanuló lakást és ételmezést adott. Fölvettek 75 nyilvános és 5 magántanulót; az előbbiekből 8 önkényt kimaradt. Osztályvizsgálatot mind a 67+5 tett; közülök kissebenedi volt 37, sárosvármegyei 25; r. kath. 43, g. kath. 5, evang. és ref. 7. g. kel. 1, izr. 17; a magyar anyanyelvűek közül csak magyarul tudott 5, más nyelven is 57;

Nézze, Kállay, ez nem helyes, inkább így tegyen, más-ként ossza be idejét. Máskor meg dicsérgeti: No, ez derék, ezt már szeretem hallani magáról... stb.

Néha-néha kicsit kaczerkódva kérde meg: Gondolt-e kis barátnőjére tegnap? Vagy más alkalommal: No, Tibor, nem is képzeli, milyen remekül mulattam a mult-kori agarász-bálon! Jaj! annyi az új ismerősöm, mind aranyos, fess, kedves emberek!!

És hogy tánczolják a bostont! Az egyik különösen mesésül, egy szép barna fiú — megjegyzem, Kállay szöke —, igazán, hogy őszinte legyenek, nagyon megtetszett nekem ez a fiatalember, még a neve is oly szép: Dezső! Tudom, ha látná, magának is megtetszenék és rámondaná, hogy jó az ízlésem. Jaj, de ezt a nagy titkot azután el ne pletykálja valakinek, mert ezt csak magának árultam el, bizalmas barátomnak!

Mintha az ilyen vallomás kicsit boszantaná «a jó barátot», kezd féltékenykedni... a hunczut Márta ezt észrevette s jóleső öröm töltötte be szívét; hiszen ezt akarja ő elérni, a férfi jöjjön rá, mily boldogság a közelebbe, a vele való gyakori együttléte; érezze szívében, lelkében a fájó ürességet, ha ő tőle távol van. Az agarász-bábra is azért rándult le a nagynénjéhez, hogy Kállaynak hiányozzék.

jeles osztályzatot nyert 3 (kb. 4%), elégtelent 22 (kb. 30%). Tanították — nagyon helyes! — a szabadkézi rajzot, a gyorsírást és az éneket is; mind a háromból kielégítő az eredmény.

A bártfai, állami gimnásium értesítőtét dr. Vas Antal igazgató teszi közzé. A tanév «Veni Sancte»-vel kezdődött és «Te Deum»-mal végződött, a mi állami intézet felekezetenküli jellegének és a vallások jogegyenlőségének éppen nem felel meg. Az értesítő itt is — legelső helyen — hangsúlyozza, hogy «a tanulók a vallás-erkölcsi gyakorlatok megtartásában egész éven át pontosak voltak és minden tekintetben eleget tettek, hitoktatóik utasításai szerint, vallásuk parancsolta, összes kötelességeiknek». A vakok budapesti, országos egyesülete javára 8 kor. 60 fill.-t gyűjtöttek a tanulók. Szép szavakkal búcsúzik az értesítő a nemrég elhunyt Rhódy Alajos polgármestertől.

«Karakter volt ő — úgymond az értesítő — a szó teljes értelmében. 27 éven át szolgált, mint polgármester, önzetlenül, önfeláldozóan és lankadatlan ügybuzgalommal a fényes multtal dicsekvő várost. Ő a város multjának fényét régi okiratokkal élesztette, a mennyiben a város értékes levéltárának porlepte aktái közül számtalan adatot gyűjtött a tudomány zászlóvivői számára. Az intézetnek hatalmas oszlopa dőlt ki személyében, a mennyiben az ő hathatós közreműködésével alakult át a város községi gimnáziuma — kétévi szünetelés után — állami gimnáziummá, 1896-ban. Ugyancsak ő buzgólkodott a leglankadatlanabban az intézet teljes főgimnáziummá való fejlesztési ügyének előkészítő munkálataiban.»

Az igazgató a vidékről való tanulókat többször is fölkereste szállásukon. Egy tanulóval szemben a fegyelmi büntetések 5-ik fokát alkalmazták (miben állott ez?). Néhány tanuló szemhurut miatt orvosi kezelés alá kellett venni; egyébként az egészségi állapot jó volt. A testgyakorlás egész éven át, a játékdélutánok pedig 5 hónapon keresztül folytak. Kirner Dezső tanár tanulmányi kirándulást rendezett Zboróra: a váromhoz, a Rákóczi-kastély- és a 100 hárhoz. Voltak még kisebb természetföldrajzi (?) kirándulások is. Iskolai ünnepély és alkalmi megemlékezés 15 volt (elég sok!); szaváló 9 volt (elég kevés!). Tornaversenyt 1-et tartottak.

Az értesítő ezután a fontosabb rendeleteket és ügyiratokat közli. Albu Livius h.-tanárt a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendes-tanárrá nevezte ki; a fölveteli díjat, a jövő tanévtől kezdve, 6 kor.-ról 10-re emelte; a délelőtti (8-tól 1-ig való) tanítást elrendelte; Tóth Lajos III. oszt. tanulónak 100 kor. tanulmányi segélyt adományozott. A tanári testület 7 tagból állott; ezenkívül volt még 4 hitoktató, az iskolaorvos, 2 énekkoktató és 1 iskolaszolga. Az ifjúsági könyvtár könyvállománya a tanulók csekély száma miatt csak lassúmenetű (?); az igazgató rendkívüli átalányt kért, de választ még nem kapott. Közli az értesítő az intézet diapozitiv-kepeinek jegyzékét is. Jutulomdíjat (5—13 kor.-t) 10 tanuló, könyvet 3 kapott. Parizza Szaniszló ferenczrendi zárdafőnök két tanulónak ingyen ellátást,

Most, visszatértek, ismét elárasztja szerető szívének gyöngéd gondoskodásával; reáparazolja legaranyosabb kedvét, legszebb mosolyát, öneki küldi szemének legragyogóbb, meleg sugarát, de ezután meg éppen övele bánt ily kegyetlenül a multkori jourján. Úgy tett, mintha észre sem venné, százszor ellebbent mellette, végezve házikisasszonyi kötelességét anélkül, hogy legalább egy futó tekintetet vetett volna reá... végre nagy-sokára így szólítja meg: Jaj! ne haragudjék Tibor, hogy oly keveset lehetek ma magával, de hát, lássa, nekünk eladó lányoknak muszáj így tenni — a szigorú mamák is így parancsolják! — előbb a hódolóknak kedveskedni, az udvarlókkal foglalkozni... és csak úgy jöhet sor a «jó barátra»... Na, lássuk csak, vajjon mit csinált a három nap alatt, a míg nem láttuk? Mivel töltötte idejét?

Kállay ilyenkor igen bosszús, jobban mondva el van keseredve, de — Márta előtt ezt elpalástolva — vígan mesél neki dolgairól, egészen «pajtásos» modorban. Azt mondta neki a leány, — «három napig nem láttuk», Istenem, de jól emlékszik! — kaczag otthon keserűen — mennyire messze állok tőle, mennyire idegen... senkije és semmije neki...

Egy teljes hétig nem volt nálunk, ez a Márta szerint röviden odavetett, közönyös tekintettel kísért «három nap».

Sokat takaríthat

meg, ha férfi- és gyermek-ruha szükségletét

csak KASSÁN

Fő-utca 55. szám alatt

a színházzal szemben,

ERDÉLYI-nél szerzi be.

Az ár feltüntetve minden darabon!

David János főerdőmérnök és dr. Dvortsák József ügyvéd hetenként 2—2-szer vacsorát adtak 1 tanulóknak. Az ifjúsági segítő-egyesület tanulók részére segély czímén 800 kor-t adott; a felsővízközi és bártfai (az értesítő szerint makoviczai és szekesdi) járások közsé-gei — *Kőszeghy* Ádám és *Szakmáry* Géza főszolgabírák, *Vrablovich* Géza járási számvevő, meg a körjegyzők buzgólkodása révén — tagdíjakkal, a Bártfai Takarékpénztár 50 kor-val és a közönség az újvívi üdvözlétek megváltási összegével gyarapították az egyesület tőkéjét. Nyilvános tanuló mindössze 79 volt (igen csekély szám; ez nem igen ad jogos alapot a főgimnáziummá való fejlesztésre!); magántanuló 5. Feltűnő, hogy éppen az I. osztály tanulóinak száma fogyott 9-el (nem biztató kilátás a jövőre!). Az osztályvizsgálatot tett 76 tanuló közül sárosvármegyei 70 volt (vagyis más vármegyékből az intézet nem igen vonz ide tanulókat). A 76 közül r. és g. kath. 51 volt, evang. és ref. 15, izr. 8, g. kei 1. Feltűnően kevés volt az izraeliták száma a hitsorsosoknak ottan létező nagy mennyiségéhez képest. Ennek oka állítólag az, hogy az orthodoxok *fiúikat* következetesen visszatartják a kényszerítően elő-írt elemít meghaladó tanítástól; ellenben *leányukat* szívesen oktattatják az elemi túl is. (Sokak szerint a vallási elfogultság ennek az oka. Íme, a túlságos vallá-ssosság rossz következménye!) Magyar anyanyelvű a 76 közül 33 (kb. 40%) volt, tót 24 (kb. 30%). A vallásból itt sem bukott senki meg. A többi tan- tárgyra ekkora súlyt már nem helyeztek, mert azoknál már csinos számú elégtelen osztályzatokat látunk. Leg- többben buktak a latinból (9, 23, 20, illetőleg 17%), a rajzoló geometriából (14 és 14%), a földrajzból (14%) és a magyarból (4, 9, illetőleg 10%). Az összeredmény *legrosszabb a latinból*. A tandíj 48 kor. Az izraelitákat a szombaton és ünnepeken való írás és rajzolás alól — a szülőknek az aláírásra nézve ható- ságilag igazolt, írásbeli kérvénye alapján — az igazgató menti föl. Íme, a vallási törvény itt is gátolja a világi törvénynek egyöntetű végrehajtását! Örvedetes, hogy az ifjúság elklerikalizálását célzó egyesület (pl. Mária- kongregáció) itt nem volt, a mi különben nem is volna az intézetnek állami minőségével megegyeztethető.

HIREK.

— **Kinevezések.** Az igazságügyminiszter dr. *Hennel* Gyula kassai törvényszéki joggyakornokot, eperjesi földinket, a beszercebányai törvényszékhez jegyzővé; a földművelésügyi miniszter dr. *Zombory* Bertalan sárosvármegyei tb. szolgabíró, közigazgatási gyakornokot díjtalan miniszteri fogalmazó-gyakornokká kinevezte.

— **Eperjesi földink előlépése.** A király *Berzeviczy* Emil p.-ü. tanácsos, szombathelyi pénzügyigazgató-helyettest, a VII. fizetési osztályban való meghagyással, pénzügyigazgatóvá nevezte ki. Eperjesen született, az itteni akadémián végezte jogi tanulmányait és 1875-ben az itteni törvényszéknél kezdte meg hivatali pályáját. Előkelő modorú, kiváló szak-

ember, a ki, mint p.-ü. igazgató-helyettes, jeles vezető- képességéről tett bizonyosságot.

— **Szinyei Merse Pál**, nagynevű festőművésznünk a képzőművészeti főiskola igazgatója, a nyarat Jernyén, Sárosmegyében, tölti, a hol híressé vált első műveit is festette. Az agg művész a szabad- ban tölti egész idejét és egymásután készíti új vázla- tait, a melyek alapján újabb képeit fogja festeni.

— **Ezüstlakodalom.** Július 25-ikén tartották *Vass* István mérnök és neje szül. Záborszky Klementina ezüstlakodalomukat, Kurimán.

— **Eljegyzés.** *Andráskó* Jenő felsősomi g. kath. tanító *Grocsfinszky* Izidorával Kassán jegyet váltott.

— **Népmentés.** Szép és értékes példáját adta dr. *Takács* Menyhért jászóvári prépost, a pre- montrei-rend perjele, annak, mi módon lehet a kíván- dorlást csökkenteni. A rend egyik birtokán ugyanis 1400 hold földet parcellázott s azt két község lakosai- nak, holdankint potom 200 kor. *örökáron, átadta*. A prépost e tényével száznál több, kívándorolni készülő családot tartott meg a hazának. Vajjon hány főpap és mágnás fogja ezt a jó példát követni?

— **Halálozás.** Részvétellel vettük a követ- kező gyászjelentést: Pechújfalusi Pechy Józsefné szül. hodosi Hodossy Ilona és férje Pechy József, valamint gyermekeik Imre, Teréz és Anna; hodosi Hodossy Gida és neje bártfaujfalusi Fábry Mária; öz. lubóci és csefalvi Pulszky Gézané született hodosi Hodossy Anna és gyermekei Imre és Géza; hodosi Hodossy Sándor és neje kölcsei Kende Katalin, valamint gyer- mekeik Imre és Marianne — úgy a saját, valamint a nagyszámú rokonság nevében — fájdalomtól meg- tört szívvel jelentik, hogy forrón szeretett édesanyjuk, anyósuk illetve nagyanyjuk: öz. hodosi *Hodossy* Imréné szül. mérki Piller Anna, áldásos életének 68-ik évében, rövid szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után, f. évi július 24-ikén reggel fél 6 óraker jobblétre szenderült. A megboldogult hült teteme f. hó 26-ikán délután 3 óraker fog a róm. kath. anyaszent- egyház szertartása szerint Kissáronon, a családi sír- kertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise-áldozat pedig f. hó 27-ikén délelőtt 9 óraker fog a helybeli róm. kath. templomban az egek Urának bemutatni. Kissáron, 1910. július hó 24-ikén. Áldás és béke drága poraira! Az elhunyt úrnő nagynevű férje halála óta csendes, visszavonult életet élt. Teme- tésén a közrészvétel imponáns módon nyilvánult meg. Jelen voltak többek közt: Bánó Árpád, Berzeviczy Rezső, Bujanovics Sándor, Bujanovics Gyula, Dessewffy Ferencz, dr. Engländer Emil, br. Ghillány Imre, dr. Hartmann Samu, Hartsár Péter, Holénia Gyula, dr. Kőszeghy Sándor, id. és ifj. Kadas Miklós, ifj. Meliorisz Kálmán, Pechy Elek, Pechy Ignác, Pechy Zsigmond, Piller Kálmán, dr. Rosenberg Teofil, Roskoványi Miklós, Semsey Boldizsár főispán, dr. Semsey József, Semsey Miklós, Semsey Ottó, Szinyei Merse István, Szinyei Merse Félix, dr. Szinyei Merse József, Sztankay László,

czolni... én, a mamák kedvence — a jó partie, a lányok által elkényeztetett jour-lovag!!

Hogy is mondta egyszer Márta:

Nem is ér semmit egy fiatalember, azaz, a hogy mi beszélünk, «egy fiú» a mai farsangi világban, ha nem tud bostonozni, ez óriási hiba! sokat levon az érté- kéből, egy jó bostontáncosnő szemében. Tudják, az ilyet az ember elfelejti észrevenni!

Egy hosszú, keserves nap és álmatlan éjszaka után elhatározza, hogy elmegy Mártához; szegre akasztja az eddigi barátságot és fölajánlja a szerelmét... mert érezte, hogy örülten szereti, imádja!!

Másnap elment, és megkérte a leány kezét — és végre meghallhatta Márta azt, a mire szerető szíve annyira vágyott: Nem tudok maga nélkül élni, kis Márta, szeretem kimondhatatlanul — legyen a feleségem...

S ő este üdvözült mosolylyal ajkán, a boldogságtól szinte átszellemült tekintettel szemében, hajta szép fejét édesanyja ölébe és ujjongva súgja:

Anyukám, — győztem!!

Szentiványi Ferencz, Villecz János, Zsebráczky Géza, Zsembery Kálmán, stb. A szertartást Sárossy István zsebefalvai plébános végezte.

— **Áthelyezések.** A király *Kapustyak* Károly őrnagyot a 9. honvédelmi alvezetéstől, Eperjes- ről a szatmári 12. honvédelmi alvezetredhez; a pénzügy- miniszter *Bercsik* Géza pénzügyőri biztost Kisszeben- ből Eperjesre áthelyezte.

— **A Borromaeus-féle en- ciklika.** Lapunk júl. 24-iki számának Hírek rovatában, az eperjesi ág. hitv. I. egyházközség júl. 17-iki közgyűléséről ez is áll: «Dr. *Mosánszky* Titusz írásbeli indítványa alapján a Borromaeus-féle, pápai enciklika főiött rosszaságát fejezte ki». Meggyőződöttünk arról, hogy dr. *Mosánszky* Titusznak fentemlített indítványá- ban az enciklika elleni rosszaság sehol sem és sehogy sem talál kifejezést. Az egyházközségi közgyűlés azon- ban az enciklika ellen a maga részéről *ünnepélyes tiltakozást és óvatosságot* jelentett ki, s határozatát az egyházmegyei közgyűléshez is fölterjesztette. Az egyhá- zmegyei közgyűlés az enciklika *hamis állításai miatt* szintén tiltakozását fejezte ki, fölterjesztést intéz az egyetemes közgyűléshez, és kijelenti, hogy a türelmes *magyar katolikusokkal*, a kiknek a pápai rendelet kiadásában részök nincs, továbbra is *jo egyetértésben* kíván lenni.

— **Egyházmegyei közgyűlés.**

A sárosi ág. hitv. evang. egyházmegye rendes, évi köz- gyűlését Eperjesen, július 27-ikén tartotta meg. Ezt a templomban gyámintézeti istentisztelet előzte meg, a melynél az oltári szolgálatot *Hajdú* János esperes vé- gezte, *Korbély* Géza lelkész pedig hitbeszédet mondott, az egyháztagokat áldozatkészre és egymás támoga- tására intvén. A közgyűlés az esperesnek buzgó imá- jával kezdődött; majd *Bánó* Árpád eddigi egyházm. felügyelő, ki lemondott ugyan, de tisztelt fölmentést még nem nyert, megnyitotta a gyűlést és annak tag- jait üdvözölte. Dr. *Wallentényi* Samu jelentette, hogy az összes egyházközségek az egyházmegye új felügyelő- jévé *Bánó* Miklós cs. és kir. kamarást választották meg. Érte küldöttség ment, s ő a gyűlésben megjelenve, őt az egyházmegye nevében *Bánó* Árpád és *Hajdú* János, az egyházközs. felügyelők részéről *Tahy* Emil; a papság nevében pedig *Szabó* Endre üdvözölte. *Zelenka* Pál, a tiszai egyházkerület püspöke, szép levélben fejezte ki üdvözlését «a történelmileg nagymúltú Bánó-családnak nagy hűséggel vezérekedő Árpád tagja» (*Bánó* Árpád) után az egyházmegye élére állított férfit iránt. A közgyűlés a püspök széptartalmú levelének a jegyzőkönyvben leendő megörökítését ha- tározta el. *Bánó* Miklós felett ezután az üdvözlésekre. Itt nevelkedett — úgymond — a Kollégiumban; itt szívta magába a lelkeben most is meglevő eszméket; azután a sors messze, külföldre vitte őt, és oly pályára (a katonaira) lépett, a mely teljes ellentéte mostan nyert tisztének. Gyengének érzi magát, mert még sem a szükséges tapasztalata, sem tudása nincs meg, de iparkodása és buzgalma hiányozni nem fog; épp ezért mindnyájuknak támogatását és azt kéri, hogy őt sze- retetőkbe fogadják. A közgyűlés a felügyelő lelkes beszédét általános éljenzéssel fogadta. A közgyűlés az eperjesi egyetem felállítására ügyében hozott ezután ha- tározatot. Erről lapunk vezetőhelyén szólunk. Az esperes évi jelentése hangsúlyozza, hogy az 1848: XX. t.-cz. nem csupán az egyháznak segélyezése, de törvényes résznek adása által teljesen végrehajtandó lesz, a mint ezt a miniszterelnök a felirati vitában ki is jelentette; a lelkészek 1600 koronás fizetése nem áll arányban a kor viszonyaival. Az egyházkerületi közgyűlésre sza- vazati joggal: *Bánó* Árpád, *Tahy* Emil és *Tahy* József, tanácskozási joggal pedig: *Bánó* Aladár, *Dávid* János, dr. *Flórián* Károly, dr. *Kakúsz* Béla, *Mosánszky* Béla, dr. *Obál* Béla, dr. *Obetkó* Dezső, *Szentiványi* József, dr. *Szethlo* János, *Tirscher* István, dr. *Wallentényi* Samu, dr. *Weiszler* Emil egyháztagokat, *Halmi* Aladár, *Klauzer* László és *Laczó* János lelkészeket, úgy *Szabó* Endre tanfőt küldte ki a közgyűlés. A lelkészi segély- egyesület alapszabálytervezetét az egyházközségekhez és a lelkészi értekezlethez küldte le. A Theol. Otthon

„BITUMINA“

kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen. — „Bitumina“ régi zindelytetők átfedésére is kiválóan alkalmas. Csakis védjeggyel ellátott tekercseket fogadjunk el.

Gyári főraktár Eperjes és vidéke részére:

MOSKOVITS GYULA vaskereskedésében, EPERJES.

tiszta bitumenből készített, valódi aszfalt-tetőlemezzel; tartós, tűz- biztos, szagtalan, kátrányozást vagy egyéb mázolás nem igénylő

— TETŐFEDŐANYAG. —

„Bitumina“-val fedett tető bemeszelve szép fehér marad és

„Bitumina“-val fedett tető bemeszelve szép fehér marad és

„Bitumina“-val fedett tető bemeszelve szép fehér marad és

„Bitumina“-val fedett tető bemeszelve szép fehér marad és

„Bitumina“-val fedett tető bemeszelve szép fehér marad és

„Bitumina“-val fedett tető bemeszelve szép fehér marad és

javára, 1910-re, a költségvetési feleslegből 200 kor-t szavazott meg. *Liptai* Lajos alesperes előadta a tanügyi jelentést. E szerint a tanítók hivatásuk magaslatán állanak; minden iskola rendben van; Megyén és Kapinémethalván az iskolák fölépültek és fölváltak; Pétervágyon épül az iskola; Komlóskeresztesen és Tapolyhanusfalván az iskola és a tanítói lak renováltak; Komlóra lelkész nem jelentkező, ott, okt. 1-jétől fogva, lévita tanító lesz alkalmazandó; Zsegnye és Abos még nem hozta rendbe iskoláit; a 3. osztálytól kezdve, teljesen magyarul tanítanak, a vallást is beleértve. A tót vallástani könyv készítése alól a közgyűlés *Liptai* Lajost, elfoglaltságára való tekintettel, fölmentette és helyette *Lacso* Jánost bízta meg. A lipitói egyházmegye tiltakozásra hívta föl az egyházmegyét a vallás- és közokt. miniszternek 1909. okt. 5-ikén kiadott rendelete ellen, a mely szerint a hitoktatóktól megkövetelendő a legfontosabb hitágazati részeknek magyarul is tanítása. A közgyűlés az átirat fölött napirendre tért, mert a rendeletet az egyházmegye nem kapta meg, továbbá mert a rendelet éppen nem zárja ki a magyar mellett az anyanyelvnek használatát. Konfirmációi oktatást a múlt évben 168 fiú és 156 leány nyert. Dr. *Wallentiny* Samu előadta a tandíjmentes népoktatásra vonatkozó rendeleteket. Ezek szerint a kárpótlásért legkésőbb 1910. szept. 30-ikáig kell folyamodni; alapul a hivány szolgál. Ezután a közgyűlés még több kisebb ügyet tárgyalt. Ezt követően pedig a Vigadó nagytermében 150-teretű közebéd tartatott, a melyen örömmel láttuk a g. kath., ref. és izr. egyházaknak hivatalos képviselőit, továbbá az állami, katonai, vármegyei és városi hatóságok tagjait és számos más érdeklődőt. A felköszöntők sorát *Bánó* Miklós, az új egyházmegyei felügyelő, nyitotta meg, Ó Felségére mondván hatásos tószót, a melyet a jelenlevők állva hallgattak meg. Pohárköszöntőket mondottak még a felügyelőre: *Hajdú* János esperes az egyházmegye, *Semsey* Boldizsár főispán Sárosvármegye közönsége, *Kraysell* Aladár polgármester Eperjes sz. kir. város, *Gerbery* Sándor tb. kanonok a g. kath. egyházközség, dr. *Ferbstein* Márk hitközs. elnök a neol. izr. hitközség, *Fonás* János egyházközs. fő gondnok a ref. egyházközség, *Korbély* Géza lelkész az eperjesi I. ev. egyház, *Draskóczy* Lajos és dr. *Szlávik* Mátyás a Kollégium nevében; *Bánó* Árpád *Semsey* Boldizsár főispánra; *Korbély* Géza lelkész azon egyházakra, a melyek a közebéden képviseltették magokat; dr. *Flórián* Károly a hadsereg- és honvédségre; *Bánó* Iván *Zelenka* Pál püspökre, az esperesre és a lelkészkarra; *Altmann* Gusztáv az eperjesi I. és II. egyházra; *Korbély* G. az egyházközs. felügyelőkre; *Liptai* L. a tanítótöredékre; *Szabey* Mátyás bártfai lelkész a Kollégium tanári-karára; *Zemán* János lelkész a Bánócsalád jelenlevő tagjaira; *Baloghy* Farkas lelkész *Mikler* Sándor békésvárm. kir. tanfelügyelőre, stb. A lelkeshangulatú és Gönczi Elek bandájának zenéjével élénkített közebéd a tagokat jóskáig együtt tartotta.

— **Adóügyi értekezletek.** Az 1913 ban életbelépő, a tőkekamat- és járadékadóról szóló törvény végrehajtási utasításának megbeszélése végett a pénzügyminisztérium kebelében értekezletek lesznek. Ezek a pénzügyigazgató vagy egyenes-adóügyi helyettese, az egyenes-adóügyekben jártas egy tisztviselő és a számvétség egyik tagja vesz részt. Az eperjesi pénzügyigazgatóság nov. 3-ikára nyert meghívást.

— **Az Eperjesi Jéggyári Szövetkezet** az elmúlt hét folyamán közhasznú, tényleges működését megkezdte, a mennyiben ezúttal először szolgáltatott jeget a közönség részére. A jég minősége tiszta és kifogástalan. A gyár felállítása körül főleg *Stark* Zsigmond gépészmérnök, a villamosgyár igazgatója fáradozott, s övé elsősorban az érdem, hogy ez a hégzappótló és közegészségügyileg is fontos intézmény — oly sok akadály dacára — életbelépett.

— **Pályázat 178 tanítói és tanítónői állásra.** A vallás- és közokt.-ügyi minisztérium hivatalos lapjában 112 tanítói és 66 tanítónői állásra hirdet pályázatot. 104 esetben meg van határozva a kinevezendő tanítók vallása. 69 állásra u. i. csakis r. kath., 18 állásra csak református, 6 állásra csak evangélikus, 5—5 állásra csak g. kath., illetőleg g. kel. vallású és 2 állásra csak unitárius tanítót lehet kinevezni. Több állást töltenek be Kassán (11), Szabadkán (10 tanyai), Miskolcson (vasgyártelepi 7), Hódmezővásárhelyen (5), Szegeden 9 és Debreczenben 2. A pályázat határideje augusztus 4.

— **A podolin-orlói vasút** érdekében, Ólubló város kérelmére, Szepesvármegye felkérte Sárosvármegyét, hogy azt a 200,000 kor-t, a melyet a podolin-orlói vasút kiépítéséhez segélyként már régebben megszavazott, tegye folyóvá.

— **Ma tartja meg** a Rókkantegylet nyári-mulatságát a «Rákóczi» Kör helyiségeiben, melynek sikere érdekében a rendezőség oly sokat fáradozott, hogy — a kitűzött játékos célra való tekintettel — valóban megérdemli a közönség minél nagyobb támogatását. Előreváltott belépőjegyek 1 kor., a pénztárnál 1 kor. 20 fill. Kezdeté 5 órakor.

— **A királygyakorlatok** Sáros- és Zempléni vármegyékben, Bécsből vett táviratunk szerint, egyáltalán nem fognak megtartatni. Pedig már nagy előkészületek fogantatosították reá, mint Bártfától kezdve, az utat rendezték Zborón és Felsővízközön át Sztrópkóig; munkában van ott még a zborói *vasbeton-híd* és az egyik hosszú *csuszamlásnak* helyreállítása; a többi csuszamlást helyreállították. A hidak megerősítése legnagyobb részt szintén befejeződött; Felsővízköz és Tapolyhanusfalva közt az új vasbeton-híd félig készen van; azonkívül az összes hidak megerősítése és a híd-lások javítása is nagyrészt kész; a jövő hét végéig minden elkészül. Felsővízközön a *villamvilágítás* munkálatai folyamatban vannak téve és barakkok vannak munkában. A Girált és Felsővízköz közötti *telefonvezetéknek* engedélyezési tárgyalása aug. 4-ikére van kitűzve. Az összes munkálatok költségei Sárosban kb. 113, Zempléni kb. 180 ezer koronát tesznek ki.

— **Az ellenőrzési szemlék elmaradása.** A honvédség nem-tényleges állományú *legénységének* ellenőrzési szemléi a folyó évben nem tartatnak meg. A tartalékos *tisztek*, tiszt- és tisztviselő-, valamint hadapródjelöltök és hasonló állásúak bemutatása ellenben az eddigi módon a folyó évben is megtartandó.

— **Óvodai beiratás.** Az eperjesi áll. tanítónőképző-intézet mintávodájában a beiratások csak szeptember 1-jén lesznek.

— **A Máv. haladása.** A keresk.-ügyi miniszter értesítette az OMKE-t, hogy a vasúti *bérlet-jegyrendszer* reformálására (nemcsak 15-napos, de egy- és kéthónapos bérletjegyek rendszeresítése az egész év folyamára) és a *III. osztályú gyorsvonati kocsi*ra vonatkozó kívánásait tárgyalás alá vette. A közvetlen kocsik redukálását a leirat azzal veszi védelmébe, hogy ez az intézkedés részben azért történt, mert a túlságosan elszaporodott közvetlen kocsik a *forgalom rendességét hátrányosan befolyásolták*, másfelől a közvetlen kocsik egyrésze *nem volt kellőképpen kihasználva*.

— **Az eperjesi állami tanítónőképző-intézetbe** a vallás- és közoktatásügyi miniszter mind a négy osztályba 30—30 növendéket vett föl. A IV. osztályba az eddigieken kívül 2, a III.-ba 3 új növendék került; a II.-ba csak a tavalyiak iratkozhatnak be. Az I. osztályba — több, mint száz folyamodó közül — a következőket vette föl a miniszter: Barta Róza, Beér Vilma, Behina Erzsébet, Dobay Aranka, Erdélyi Margit, Faragó Eszter, Fialka Margit, Gábel Anna, Győri Etelka, Hunyadi Mária, Janicsék Mária, Jászay Margit, Kállai Julianna, Kertscher Rózsa, Lehoczy Berta, Lénárd Katalin, Lipták Ilona, Pásztor Erzsébet, Pékány Ilona, Polák Ilona, Richter Margit, Riesz Janka, Riszdorfer Sarolta, Szabó Gizella, Szedlák Anna, Tóth Mária, Uhlyárik Anna, Varjassy Margit, Vaskovics Mária, Virágh Zsófia. Az I. oszt. növendékeknek *augusztus 31-ikén* kell jelentkezniök, a többi osztály pedig *szeptember 2-ikán* iratkozik be. Az iskolai év ünnepélyes megnyitása szept. 4-ikén lesz, a rendes tanítás pedig szept. 5-ikén kezdődik. A föl-vett 120 növendék közül 72 bennlakó lesz, s összesen 82 növendék részeseül ellátási kedvezményben, a mely ennél az intézetnél 22,890 koronát tesz ki. Az állam ilyenmű 28 intézetére gondolva, ez az összeg — a tandíjmentességen kívül — egyre-másra félmillió koronára rug. Tudva azt, hogy ma a férfi-tanítók, de különösen a nő-tanítók alig bírnak álláshoz jutni: nem volna-e indokoltabb ezt az összeget *leapasztani* s a tanítói állásra inkább a mai kor igényeinek megfelelő *nagyobb javadalmazással* édesgetni az arra alkalmasakat? Nem egészséges fejlődés: kedvezményekkel odacsalogatni és kiképeztetni a tanítókat s azután egész életen át tengődésre kárhóztatni a nemzeti kultúra alapozó munkáit.

— **Tévedés azt hinni**, hogy a poloskák *petéikkel* ki nem írthatók. Ha a *Löcherer Cimexin-poloskairtót* használjuk, úgy nemcsak az élő poloskák pusztulnak el rögtön, de a Cimexin hatása folytán a peték nyomban kiszáradnak s többé ki nem kelnek. A *Löcherer Cimexin* mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít, nyomot vagy foltot nem hagy. Kapható: *Löcherer Gyula* gyógyszerárban *Bártfán* és *Pálesch* Árpád drogeriájában *Eperjesen*.

— **Eperjes város képviselőtestülete** júl. 20-ikán *Bánó* Aladár vm. főjegyző, mint alispánhelyettes elnökle alatt alakuló-közgyűlést tartott. Majdnem mindazon képviselőtestületi tagokat, a kiknek megbízása lejárt, a legutóbbi választásnál újból beválasztották. Az elnök a képviselőtestületet komoly munkára buzdította, mert a városra nagy feladatok várnak; költséges építkezések (kaszárnya-, kórház, új városháza) kérdése rövid időn belül megoldásra vár. A laktanya-építési pályázat is legutóbb már lejárt.

— **Tátralomniczon** a sportágakban nagy mozgalom uralkodik, s úgy az augusztus 2-ikán kezdődő nemzetközi *lawn-tennis*, mint a júl. 30-ikán kezdődő *házigolf*-versenyre, a tréner vezetése alatt, erős trening folyik. A házigolf-verseny csak előkészítője lesz a *nemzetközi golf-versenynek*, a mely aug. 12—20-ika között lesz.

— **A kassa-buziási, közvetlen vonat.** *Lengyel* Zoltán orsz. képviselő fölvetette azt az eszmét, hogy egyik-másik magyar városnak az egyetem után való versengése sokkal nagyobb erőket köt le és sokkal kevesebb eredményekre van kilitása, mintha eme város érdekeltjei avval a, realisabb tervvel foglalkoznának, hogy megcsinálják azt az elsőrangú vasútvonalat, a mely Kassát *közvetlen és könnyű összeköttetésbe* hozná az ország felével és különösen a *Délvidéket* hozná közelebb Kassához. A kassa-buziási, közvetlen vonalnak megteremtése most Kassát élénken foglalkoztatja és indítványt adnak be a városi közgyűléshez, hogy ennek a tervnek pártolására az érdekelt törvényhatóságokat, megvalósítására pedig a kormányt kériék föl. A terv keresztülvitele nagyon üdvös volna Eperjesre és Sárosvármegyére is.

— **Jogi-vizsgákra való készülés megkönnyítése.** Dr. Dobó jogi szeminariuma Kolozsvárt azok érdekében, a kik hátralevő jogi-vizsgáikat szeptember hónapban vagy esetleg később akarják letenni, de Kolozsvárt szigorlatuk előtt csak rövid ideig tartózkodhatnak, tankönyveket helyettesítő s az összes szigorlati kérdéseket felölőleg jegyzeteit már most kikölcsönzi, az illetőket szigorlatuk előtt pár napi rekapituláló kurzuson előkészíti s többszöri próbaszigorlaton az egész anyagból kikérdezi. A ki jogvégzett, azt három hónap alatt doktorátushoz juttatja az intézet, mely a kolozsvári összes jogi-vizsgákra előkészít. Tanrendszerét és működését ismertető könyvét, «Tájékoztató a jogi szeminariumról», díjmentesen megküldi.

— **Nyári-mulatság.** A «Rákóczi» Kath. Kör augusztus 7-ikén saját helyiségében (Árok-u. 44.) nyári-mulatságot rendez, a melyet tennis- és kuglizó-versenyyel kötnek egybe. A részletes műsor a következő: Aug. 4—7. napjain kuglizó-verseny, a melyre vonatkozólag a tudnivalók külön falragaszokon közöltenek. Aug. 5—7. napjain nyilvános tennisverseny, a melyen résztvehet minden amatőr. Ezen versenyre vonatkozó részletes tájékoztatások szintén külön tettek közzé. A versenyekre külön belépőjegyek nem adatnak ki, hanem csupán a mulatságra, a melyek egyúttal a versenyek bármikori megtekintésére is jogosítanak. Beléptijegy ára — személyenként — előre megváltva 1 kor., a mulatság napján a pénztárnál 1 kor. 20 fill. Jegyek előre válthatók *Gregor* Endre mindkét üzletében. A versenyek döntői a mulatság napján, aug. 7-ikén, tartatnak meg; a többi napon a Kör kert-helyiségébe a tennisverseny résztvevőin kívül azok, kik a Körnek nem tagjai, csupán a mulatságra megváltott jegyeik, vagy a kuglizó-versenyre megváltott bárcaik fölmutatása mellett léphetnek be. A versenyek befejezte után, esti 1/2 8 órai kezdettel, táncmulatság, a melyhez a zenét a helybeli katonazenekar és Gönczi Elek cigányzenekara szolgáltatja. Kedvezőtlen idő esetén a táncmulatságot a Kör emeleti nagytermében tartják meg. Megfelelő ételekről és italokról — előre megszabott árak mellett — a Kör saját vendéglőse gondoskodik.

— **Bártfafürdön** pezsgő élet folyik; nagyszámú, az előző évinél sokkal nagyobb közönség kereste föl ezidén ezt a kies fürdőhelyet. A honvédenekar naponként többször is játszik, sőt szombaton (júl. 23.) *Rác* Gyula kassai bandája is megérkezett és a táncestélyen már közre is működött. A gyógyteremben a fiatalság, zongora mellett, mindennap tánczol. Az olvasóteremben az előző évinél sokkal több az újság s nagyobb a csend; jár a londoni *THE TIMES* is. Az igazgatás körül dr. *Glück* Jónás bártfai ügyvéd fáradhatatlan tevékenységet fejt ki. Az újabban érkezett eperjesiek között vannak: dr. *Sarudy* Vilmosné, dr. *Wallentiny* Samuné, *Bánó* Etelka stb. A júl. 26-iki jegyzék szerint a vendégek száma eddig 2205 volt.

— **Gyakorlatok Miskolcz és Eperjes környékén.** A kassai 6-ik hadtest parancsnokságának közlése szerint aug. 1—13-ikéig Miskolcz—Mád—Nyiregyháza között lövész-dandár-gyakorlatok, aug. 22—24-ikéig Lőcse—Rozsnyó—Miskolcz—Ungvár—Eperjes között az összes csapatok részvételével *menetelések és harcsi gyakorlatok*, aug. 25—27-ikéig pedig Miskolcz—Szerencs—Vizsoly—Gagy között a honvéd-nyelvélet-gyaloghadosztály gyakorlatai lesznek.

— **«Turistaság és Alpinizmus.»** E címen új turista-folyóirat indult meg dr. Vigyázó János szerkesztésében és a Budapesti Egyetemi Turista-Egyesület kiadásában. A folyóirat hézagot akar pótolni azzal, hogy *állandó* kapcsolatot kíván teremteni a turistaság barátai között. Külföldön ez már régóta megvan: az alpin- és turista-irodalom mindenütt erősen fejlődött. Nálunk ez az irodalom csupán az egyesületek évkönyveire s az ERDÉLY, TURISTA-KÖZLÖNY és TURISTÁK LAPJA időközönként megjelenő folyóiratokra terjed ki. Ámde ezek sem felelnek meg az előbb említett célnak, mert az ERDÉLY jobbára helyi vonatkozású, továbbá néprajzi és művelődéstörténeti cikkekkel töltött, a TURISTA-KÖZLÖNY, mint a Tanítók Turista-Egyesületének lapja, jóformán csak a tanítóság körében terjedt el s még ott sem általánosan, s a TURISTÁK LAPJA — sajnos — nagyon ritkán és rendszertelenül jelenik meg. Ezekkel ellentétben az új folyóirat *havonként* fog megjelenni s, mint több egyesület hivatalos közlönye, hivatva lesz az egyesületek vezetősége és tagjai közt a gyakori *érintkezést* előmozdítani. Az első számba, «Munka előtt» címen, dr. Serényi Jenő, a lap főmunkatársa, írt lelkeshangú beköszöntőt. Dr. Komarnicki Gyula, a másik főmunkatárs, élvezetes előadásban írja le a gerlachfalvi-csúcs megmászását a Kacsavölgyből. Ezután dr. Fankovics Marcell volt országgyűlési képviselő, az avatott tollú, kiváló turista, költeménye következik: «Montblanc» címen. *Kantavári* a Dunántúl kedves hegyvidékét, a Mecsek, mutatja be. Végül dr. Strömpl Gábor a dr. Lóczy Lajos egyetemi tanár vezetése alatt a Stromboli vulkánra tett kirándulásáról számol be. A «hivatalos rész» a Budapesti Egyetemi Turista-Egyesület, a Magyarországi Kárpát-Egyesület, a Mecsek-Egyesület, a Magyar Si-Klub, a Dunántúli Turista-Egyesület és a Budapesti (Budai) Torna-Egylet hivatalos közleményeit hozza, mert a folyóirat egyúttal a nevezett egyesületek hivatalos lapja is. Az «irodalmi ismertetés» rovatban Déry József, Horn K. Lajos és mások ismertetik a legújabb magyar és német turistairodalmi termékeket. A «figyelő» című rovat közérdekű és turista-híreket hoz. Szerkesztői üzenetek és hirdetések rekesztik be a lapot. A két ívre terjedő füzetet hét csinos kép és több ügyes fejléc díszíti. A folyóirat előfizetési ára egy évre 6 kor.; a Magyarországi Kárpát-Egyesület tagjai azonban 2 kor. 50 fillér kedvezményesen áron rendelhetik meg. Az ízlésesen kiállított folyóiratot — a melynek szerkesztősége számítt az eperjesi, jótollú turisták közreműködésére is — olvasóink meleg figyelmébe ajánljuk. A magunk részéről érdeklődéssel nézünk az új folyóirat pályafutása elé, s kívánjuk, hogy a lap irányítására tömörült turistagárda nemes törekvését teljes siker koronázza. —i—ó.

— **Amateur-fényképezésnek.** Általánosan elismert kitűnő szalon- és úti-fényképezési készülékek, főtulmulhatatlan minőségű pillanat-kézi-apparátusok, valamint mindenféle fényképezési cikkek Moll A. cégénél (Bécs, Tuchlauben 9., cs. és kir. udvari szállító) kaphatók. Ezen üzletág alapított 1854-ben. Kívánatra nagy képes árjegyzéket bérmentve küld a cég.

— **A Magy. Kárpát-egyesület Eperjesi Osztálya** júl. 24-ikén, Frenyó Lajos koll. főgimn. tanár vezetése alatt, kirándulást rendezett Szulinba és Zegestov galicziai fűrdőbe. Reggel 1/4 7-kor hagyta el a 19 főből (köztük 9 nőből) álló társasága kisállomást. A vonat zakatolása közben folyton változott a tájkép: feltűnt s ismét eltűnt a nagysárosi vár, a két Strázs, a roskoványi csatamező, Tarkó és Hőnig vára, a Mincsol-hegység, s 1/2 9-re Orlóra értek a kirándulók. Itt kettő vált a csapat: hatan (köztük két nő) gyalog indultak útnak, míg a többiek vonattal tették meg az út hátralévő részét is. A gyalogosoknak nem kedvezett az időjárás: csípős, hideg szél fogadta őket s míg az erdőt el nem érték, ugyancsak jó szolgálatot tettek a gallérok és felöltők; de kárpótolta őket a természet: a gyönyörű fenyeserdő, a buja növényzet és egy legelésző őzpár, a melyet sokáig megfigyelhettek. A hegytetőn költötte el a társaság villásreggelijét s azután — nagybárára vágásterületen — leereszkedett Poprádófaluba. Gyönyörködve a templomból jövők tarka, festői viseletében, haladtak végig a községen, és nemsokára elérték az Orlónál elhagyott Poprádvölgyet, a hol azonban utólrta őket a reggel

óta fenyegető zivatar. De ez sem rontotta meg jókedvüket, s élvezettel szemlélték a folyton változó panorámát. Különösen Kishárs elhagyása után gyönyörködtek sokat a remek erdei részletekben, a melyen alattuk kanyargó Poprád-folyóban s a távolban feltűnő zegestovi kápolnában. Útjuk gyorsan telt, s 1/2 2-re elérték a szulini savanyúvízforrást. Elfogyasztva turista-ebédjüket, 1/4 4-kor átkeltek a Poprádon s — újból esőben — erős 1/2 óra alatt elérték a kirándulás vég-célját, Zegestov-fűrdőt, a hol a társaság többi tagjával találkozott. Az együtt elköltött uzsonna után végig-sétáltak a fűrdőtelepen s 1/4 7-kor vonatra szállva, 1/2 10-re értek haza Eperjésre. Megjegyezzük, hogy a kirándulók csupán eperjesiek voltak s így e kirándulás fényes bizonyossága az eperjesi Osztály életképességének. —i—ó.

— **Az eperjesi járásbírószág új helyisége** ügyében illetékes helyről értesülünk, hogy a tsvzéki elnök annak idején a hírlapok útján felszólította a háztulajdonosokat, hogy járásbírószág céljaira alkalmas lakásaikat jelentsék be. Egyedül dr. Müller Bertalan jelentett be ilyent, a ki tehát ezzel tulajdonképpen nagy előzékenységet tanúsított annál inkább, mert a polgármester átirata is úgy szól, hogy a Müller-féle épületen kívül más alkalmas helyiség a városban nem kapható. Mivel pedig az elnökségnek — kutatás daczára — más helyiséget találni nem sikerült, természetesen csupán a dr. Müller-féle ajánlhatta az igazságügyminiszternek, a ki azt el is fogadta. A tsvzéki elnök azonban — az igazságügyminiszter kívánásághoz képest — a Müller-féle építési tervet többféle változtatás eszközészt óhajta, de mivel ezek foganatosítása — Kesselbauer és Csáder építészek kiszámítása szerint — több ezer korona újabb költséget fog igényelni, dr. Müller Bertalan valószínűleg nem lesz abban a helyzetben, hogy ajánlatát fentarthassa. Az eperjesi ügyvédek e tárgyban értekezletet tartottak és a dr. Müller-féle épületnek elfogadása ellen tiltakoztak, és júl. 27-ikén az igazságügyminiszternél küldöttségileg fejezték ki óvásukat. Egyidejűleg benyújtott emlékiratukban hangsúlyozzák, hogy a Zeilendorf féle ház bérlete egy évre még meghosszabbítható volna s végleges helyiségül a városháza szolgálna. A mennyiben ezt a miniszter el nem fogadná, a következő helyiségeket jelölik meg, mint a járásbírószág céljaira alkalmasokat:

1. Kibérelhető volna Eperjes várostól a Kossuth Lajos-utczában levő, a jelenlegi járásbírószági épülettől mintegy 200 lépésnyi távolságban fekvő, teljesen üresen álló, a járásbírószág céljaira mindenben megfelelő, leg-főlebb csekély átalakításokat igénylő, volt *katonai kórház*, a mely, az új csapatkórház fölépítése következtében, a mult év végén szabadult föl;

2. a törvényszéki épülettől számított 5-ik ház (tulajdonosa dr. Propper Adolf) *Kossuth Lajos-utczai részén* rendelkezésre állanak az összes földszinti és emeleti helyiségek, a melyek egészen különálló épületet képeznek;

3. a törvényszékkal átellenben, a városháza tőszomszédságában levő, dr. Hübschmann Bertalan orvos tulajdonát képező házban kibérelhető volna a tíz szükséges helyiséget magában foglaló egész első emelet.

A mennyiben a miniszter a fenti helyiségeket sem fogadná el, az emlékiratban az ügyvédek kijelentik, hogy *föltétlenül találnak* megfelelő más helyiséget is.

Az ügyvédek küldöttségének az igazságügyminiszter azt válaszolta, hogy a szerződés megkötését fel fogja függeszteni, s új tárgyalásokat rendel el.

— **A bicziklitolvajt elfogták.** Megírtuk már, hogy Török Béla, a ki a kassai javító-intézetből megszökött, júl. 20-ikán Girálton a szolgabírószági épületbe betört, Freudt Miklós girálti adóhiv. gyak. bicziklijén eltűnt s azóta nyoma veszett. Július 25-ikén Tiszadobon (Szabolcs vm.) letartóztatták és bekisérték a girálti csendőrlaktanyába. Fiatal, 17-éves fiú, de máris tipikus betörő. Már ötször szökött meg a kassai javítóintézetből; Tiszadobon lakó rokonának meglátogatására indult s Bártfán, Eperjesen, Kassán keresztül az óriási utat bicziklin, mezftláb tette meg. Ez idő alatt bő alkalma nyílt jobbfajta bakancsra szert tennie, hogy útját kényelmesebbé tehesse. Eljutott Tiszadobig. A révésznek az ottani csendőrség tudomására juttatta, hogy, ha esetleg Török Béla jelentkezik, a komponál fogja le. S valóban jól sejtették, hogy Tiszadobra jön. A révész a bicziklistában — az adott személyleírás alapján — fölismerte Törököt, s mit sem sejtetvén vele, beszédbe elegyedett. Hová igyekszik? — kérdé a révész. — A faluban lakó rokonomhoz, — válaszolt ő. No, akkor elkisérem, jó ismerős vagyok. A legény beleegyezett. Elértek a csendőrlaktanya elé. A fiatal bűnös, a mint látta a csendőrlaktanya» fölírását, rögtön tudta, hogy kelepcebe került. A gépre ugrott, hogy elilanjon, ámde azt a révész

lefordította és addig, míg a csendőrök a kiabálására előjöttek, fogvatartotta a szökevényt. Nyolcz napig bírt bujkálni, daczára a nagy hajszának. A csendőrség júl. 26-ikán Eperjésre hozta az ügyészséghez s innét valószínűleg ismét Kassára, hogy esetleg hatodszor is módot nyújthassanak Töröknek megszabadulni kedvencz otthonától.

— **A gallérok és manzsetták drágábbak lesznek.** Az Osztrák Fehérmű-gyárosok Egyesülete körlevélben tudatja az Osztrák-magyar monarchia fehérműkereskedőivel, hogy a gallérok és manzsetták ára f. é. július 31-ikétől emelkedni fog. A körlevél a gyapjúpiacnak állandóan magas árait és különösen a folytonosan emelkedő termelési költségeket — melyek, mint tudva van, az idén, tavasszal a fehérmű-szakban nagy bérharcot is eredményeztek — említi meg okul. Kiemeli, hogy Ausztria—Magyarországban a fehérműnek — daczára azok legjobb minőségének — mégis a legalacsonyabb ára van, s hogy a termelők mostani áremelési által e cikkek a kiskereskedelemben is okvetlen drágulni fognak.

— **Nyugtázás.** A Magyarországi Munkások Rökkant- és Nyugdíj-egylete eperjesi fiókjának júl. 31-iki, jótékonycélú nyári-mulatsága tombolajátékához eddig a következők voltak szivesek tárgyakkal és pénzbeli adományokkal hozzájárulni: Divald Károly 1000 db képeslevelezőlap, Bauernebl és Fia 25 üveg sör, Magyar Ásványvíz Forgalmi és Kiviteli R.-t. Budapest (Holénia Béla útján) 25 palack «Szultán»-forrásvíz, Kaszás Flórián 17 db, Ackermann Samu 10 db, Kuhn Gusztáv 2 db, Theisz Ármán 12 db, Simon István 1 db, Kun Sándor 1 doboz különf. csukorka, N. N. 40 db, N. N. 5 kor., Gregor Endre 5 db, N. N. 30 db, Gr. Erzsók 2 db, X. Y. 1 doboz levél-papír, Williger Pál 11 db, Neumann Vilmos 3 db, öz. Simkó M.-né 3 db, Schreiber N. Ignác 4 db, Horváth József Fiume 3 üveg rum, R. G.-né 4 db, «Szalvator»-forrás kezelősége (Rácz Henrik útján) 12 palack forrásvíz, Gubecó Gyula 3 üveg pezsgő és 3 db tárgy, Wunsch János 1 pár papucs, Scholze Alfréd 1 ü., Klein E. 5 db, öz. Stehr Mórné 10 db, Hartmann Emil 2 ü., Pálesch Árpád 5 db, Tarnovszky György 1 db, Kósch Árpád 20 db, Klein Jenő 1 db, Veszelits Jenő 1 db, Szilvássy Lajos 5 db, Kaluzsa F. és Fia 1 db, Schustek Nándor 8 db, Gallotsik J. W. 6 db, N. N. 2 üveg pezsgő, Klein Jenő 1 doboz csukorka, Molitorisz István 5 db, Weiszlovits Miksa 1 ü. likör, Lefkovits Emil 1 ü. cogn., Grosz Sándor 1 ü. pezsgő, Grosz Marci 1 ü. pezsgő, Neumann Emil 2 db, Schnitzer Samu 1 db, Mikulik Lajos 2 db, Littke L. pezsgőgyár képviseletében Altmann Sándor 4 ü. pezsgő, Schwarz és Glasner 2 ü. likör, Weitzenhoffer B. 3 db, Szántó Lajos 1 ü. pezsgő, Tydor Lipót 1 ü. pezsgő és több tárgy, Kónya Miklós 30 ü. Czigelkai forrásvíz. (Folyt. köv.)

— **A gödöllői állami, baromfi-tenyésztő munkásnőket képző iskolába** az okt. 1-jén kezdődő, 1-éves tanfolyamra a fölvételi kérvényeket aug. 20-ikéig kell az iskolához beküldeni. Fölvételi föltételek: 1. 16 évet betöltött és 30 évet meg nem haladt életkornak igazolása; 2. erős, egészséges testalkat igazolása; 3. a magyar nyelv tudása; 4. elemi-iskolai bizonyítvány; 5. kiskorú-aknál szülői vagy gyámi nyilatkozat arra nézve, hogy a növendék az iskola kötelekéből nyomós ok nélkül el nem távozik; 6. védhimlőoltási bizonyítvány. Az iskolánál 12 hely van rendszeresítve havi és személyenkénti 50 kor. ösztöndíjjal. Ebből növendékek teljes ellátására 35 koronát fordítanak, 15 koronát pedig a növendék kezeihez fizetnek ki.

Közgazdaság.

Körlevél a madárvédelem érdekében.

A Magyarországi Állatvédő-Egyesületek Szövetsége a csatlakozott egyesületekhez körlevéllel fordult. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület hivatalos közlönyében, a KÖZTELEK-ben, két tudományos intézetünk vezetői között u. i. polémia folyt a fölött, vajjon a rovarevő madaraknak gazdasági jelentőségök van-e és azok részesítendők-e védelemben.

A Szövetség álláspontja az, hogy a *rovárokkal táplálkozó madarak a mező- és erdőgazdaságot a bogaraknak milliónyira rugó kártételeitől megóvják és az állami hatóságoknak éppúgy, mint a társadalomnak kötelességük mindent megtenni a végre, hogy a rovarevő madaraknak szaporodása előmozdíttassék.*

Es az álláspont egyesik földművelési kormányunk irányával s az egész művelt és tudományos világ nézetével is.

A földművelésügyi kormány 1896-ban az addig tisztán a madárvonulások megfigyelése érdekében fennállott *Ornithologiai Központot* saját ügykörébe átvette és a gyakorlati madárvédelem érdekeinek ápolásával megbízta; 1899-ben 62,000 korona költséggel a Chernel István írta «Magyarország madarai, különös tekintettel gazdasági jelentőségükre» című, alapvető munkát kiadta; 1901-ben 89 madárfajt *abszolút hasznosnak* jelentett ki és azokat minden kivétel nélkül való, föltétlen védelem alá helyezte; a mesterséges *fesskelő-odvak tömeges gyártását és terjesztését megindította*; és az *Ornithologiai Központot* megbízta, hogy a madarak hasznának és káranak kérdését azok *táplálkozásának folytatlagos és állandó megfigyelése útján tanulmányozza* s ennek a tanulmányozásnak tá-

**Augusztus 1-jétől lakásom
Fő-utca 74. sz.
(Turul-ház) alatt. Dr. Gallotsik.**

Egész testemet

SÖMÖR

borította, mely örökösén viszkedett és sem nappal, sem éjjel nem hagyott nyugodni. Alig 14 napig dörzsöltem a Zucker-féle szab. **gyógyszappan**nal és a sömör teljesen eltűnt. Az Ön szappana nem 2 kor. 50 fillért, hanem 200 koronát is megér. Sergeant M. G. ben. Darabja 1 kor. (15%-os) és 2-50 kor. (35%-os, legerősebb forma) Hozzá Zuck-oooh crème 125 kor. és 250 kor.; továbbá Zuck-oooh szappan (enyhe) 1 kor. és 250 kor.

Eperjesen valódi **Kovaliczky Pál** gyógyszer-tárában.

Egy jó házból való fiú divatüzletbe
tanulónak
felvétetik.

Cím a kiadóhivatalban.

**Dr. Halász-féle
„SANITOL“**

száj- és fogápoló-szerek.
Minden eddig létezőnél tökéletesebb és megbízhatóbb szerek,

melyek a legújabb megállapított tudományos és klinikai vizsgálatok alapján egyedül sikeres és helyesnek talált alapelvek szerint készülnek. Használati utasítás szerint eljárva, a fogakat megvédik a romlástól. Végtelen kellemes száj. Ideálisan tisztá száj és fogak.

Megfizethetetlen előnyük,

hogy rendszeres használat mellett megvédnek a heveny-fertőző betegségektől (vérheny, kanyaró, torokgyík stb.) és azért gyermekek részére már ez okból is különösen alkalmas a használatuk. Ideális szép és jó fogkefék. Kaphatók használati utasítással.

PÁLESCH ÁRPÁD úr d'ognériájában, Eperjesen.

Nagy üveg szájjvíz 2 kor., kis üveg 1 kor. 20 fill.
Fogpor 1 kor. Fogkefe 1 kor. 40 fill.

1868. óta fényesen bevált
BERGER-FÉLE GYÓGY-KÁTRÁNY-SZAPPAN
G. Hell & Co. gyártmánya.

Kiváló bécsi orvosok ajánlatára Európa legtöbb államában fényes eredményekkel alkalmazzák

mindennemű bőrküritések

őszög krónikus és pikkelysömör és élő-kiütések, továbbá rezes orr, fagyfeszék, lábizadás, fej- és szakálpikkelyek ellen. Berger kátrány-szappana 40 százalék fakátrányt foglal magában és leggyorsan elter a kereskedelemben forgó egyéb kátrány-szappanoktól. Makkos bőrbajoknál alkalmazzák a nagy hatású

Berger-féle kátrány-kénszappant

is. Enyhébb kátrány-szappan gyanánt, a bőr tisztáltságal ellen, a gyermekek bőr- és fejen való kiütései ellen, valamint minden napi használatra mint felülmúlhatatlan mosó- és fűdő-szappan szolgál a

Berger-féle glicerin-pipereszappan

melyben 35 százalék glicerin foglaltatik és a mely illatosítva van. Kiváló bőrpólo szerként használják továbbá kitűnő sikerrel a

Berger-féle borax-szappant

is pedig pársnések, napégés, szeplők, elősdiék és más bőrbajok ellen.

Ára darabonként minden fajtából 70 fillér, használati utasítással együtt. Kérjen a vásárlásnál nyomtatékosan Berger-féle kátrány-szappanokat, 5 borax-szappanokat, G. Hell & Co. gyártmányait és vigyázzon az itt ábrázolt védjegyre és a mellette levő cégjelzésre, mely minden címkén ott kell legyen.

Kitüntetve Bécsben 1883-ban díszokmányával és a párisi 1900. évi világiállításon arany éremmel.

A Berger védjegy minden más gyógy- és higiénikus szappanok a hozzájuk mellékelte használati utasításokon fel vannak sorolva. Kaphatók minden gyógyszer-tárban és szakbarágo üzletben.

Nagyban: **G. Hell & Comp., Wien, I., Eiberstr. 8.** Magyarországi főraktár: **Török József gyógyszer-tára, Budapest, Király-u. 12.** Thalmsayer és Seltz, **Zrínyi-utca, Koehmeister Fr. utóda, Hold-utca 8.** Molnár és Moser drogulisták, **IV., Koronahereg-utca 9. szám.** Deitsinyi Frigyes drogeria, **Marokkói-utca 2.** Kieselnyben Magyarország összes gyógy-szer-tárában.

Kapható Eperjesen Korn Vilmos úr gyógyszer-tárában, valamint Magyarország összes gyógyszer-tárában

3374—1910. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Beszkid Antal által képviselt Hudák Zsuzsanna harapkói lakos végrehajtatonak *Majher János és neje Hovancsák Anna* harapkói lakosok, végrehajtást szenvedők elleni 400 kor. 20 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék és járásbírótság területén levő és Harapkón fekvő:

a harapkói 32. sz. tjkvben A. I. 1., 3., 5., 9., 10., 11. sor., 378., 427/a., 446/a., 469/a/2. hr. sz. a. foglalt szántó-, rét-, közös legelő- és erdőből álló úrbéri birtoknak B. 33., 34. a. Majher János és neje szül. Hovancsák Anna nevében álló jutalékára 975 kor. kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1910. évi augusztus 18-ik napjának d. e. 10 órájkor Harapkó község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a végrehajtási novella 25. és 26. §-ai értelmében el fog adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak bánatpénzül 97 korona 50 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni s a bánatpénzt a végrehajtási novella 25. §-a értelmében kiegészíteni.

Kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Eperjes, 1910. június 6.

Unger Geiza
kir. tvszéki bíró.

A kiadmány hitelül: Klein Béla, kir. t. tkvvezető.

Darkau-fürdő

(Osztrák-Szilézia). Legerősebb jódbromtartalmú, első-rangú fürdőhely. Egyetlen hely, a hol tisztán jódfürdőt lehet használni. Gyógyjavatok: görvélkyór, syphilis, izzad-mányok, érelmeszesedés, csont- és izületbántalmak, nő-bajok, csúsz stb. Legmodernebb gyógyeszközök. Óségi park. Elegáns elhelyezés. Penzió gyermekeknek (kísérő nélkül). Posta-, távirat- és vasút-állomás. Idény május 15-iktől október 1-jéig. **Dr. Klinek V. főorvos.** Prospektus és értesítés ő kegyelmessége gróf Larisch-Mönnich fűrdőigazga-tóságától, Darkau. kérendő.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy Eperjesen, Fő-utca 125. sz. a. (Elsász-házban) **fióközletünket megnyitottuk**, hol miskolci gyárunkban történendő tisztítás **vegytisztításra és festésre** mindennemű női- és férfi-ruhákat, szövet-, selyem- és szörme-árúkat, függönyöket, kézimunkákat, szőnyeget, egyenruhákat stb. : : : **Gőzmosásra** gallér-, kezelőket és férfi-ingekeket. — Gyárunk a gépipar legújabb vívmányaival lévén felszerelve, abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a t. közönség legkényesebb igényeit is — mérsékelt árak mellett — gyorsan és pontosan kielégíthetjük. . . . Vállalatunkat szives pártfogásába ajánlv, vagyunk teljes tisztelettel

FIÓKÜZLETEK: Miskolcz, Hunyady-utca 7. Deák-utca 6. Eger, Fő utca 10. Szatmár, Kőlcsey utca 14.	„KRISTÁLY” VEGYTISZTÍTÓ-, RUHA-FESTŐ- ÉS GŐZMOSÓ-GYÁR	FIÓKÜZLETEK: Nagyvárad, Szt.-János-u. 2. Debreczen, Piacz-utca 12. Beregszász, Kálvin-tér. Eperjes, Fő-utca 125.
--	--	---

Őszi trágyázás!

Valódi védjegyű **THOMAS-SALAK**
a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Kalmár Vilmos a Thomasphosphatfabriken, Berlin
vezérképviselője
Budapest, VI., Andrassy-út 49. sz.

Képviselőlet és raktár: Weiser Ede, Kassa.

Minden zsák tartalomjelzéssel van ellátva. Óvakodjunk a hamisítástól!

Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti ólomzár van rajta.

Üzlet-nyitás.

LUCHS EDE és Társa
vaskereskedő czég fiók-üzlete a volt Mücke-féle üzlethelyiségben, Fő-u. 40. szám alatt, augusztus hó elején megnyilik.

„Hosszú éveken át szenvedtem makacs

bőrkiütés-

ben. Sokat, nagyon sokat kísérleteztem eredménytelenül. Megpróbáltam a Zucker-féle szab **gyógyszappant**. Egyszere napról-napra javult. Mosdóhoz csak a Zucker-féle szab. gyógyszappant használtam s **nagyszerű eredményt** értem el. Schlör M., B.-ben. Darabja 1 kor. (15%-os) és 250 kor. (35%-os, legerősebb forma). Hozzá Zuck-**ooh** crème 125 kor. és 250 kor. továbbá Zuck-**ooh** szappan (enyhe) 1 kor. és 250 kor.

Eperjesen valódi **Kovaliczky Pál** gyógyszerárában.

3701. szám.

Hirdetmény.

A tótsóvári kincstári raktárban

tégla

kapható, 1000-darabonkénti 32 korona áron.

Tótsóvári m. kir. erdőhivatal.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzített székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beürzőségi szer közzvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és apólasára egy gyermeknek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-székhely:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvétellel teljesíthetnek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Hirdetés.

Értesítjük úgy az eperjesi, mint a vidéki t. fogyasztóközönséget, hogy a **Lőcsei-úton**, a villamtelep mellett levő jéggyárunkban

naponként reggel és este 5-7 óráig, vasárnap csak reggel 6-8 óráig kapható az általunk hirdetett áron. Eperjesen kívánatra házhoz is szállítjuk. Kérjük a jeget **a fent jelzett időben** elvitetni.

A jéggyárban a jeget csak előre megváltott utalvány ellenében szolgáltatjuk ki.

Utalványok az általunk megjelölt üzletekben és a villamtelep irodájában (Lőcsei-út 3., telefon-sz. 2.) kaphatók.

Az Eperjesi Jéggyár-szövetkezet igazgatósága.

EPERJESI BANKEGYLET

EPERJES, Fő-utca 59. szám. Saját tőkék összege 1.200.000 kor.

Elfogad betéteket takarékkönyvecskékre és folyószámlára is.

Ad kölcsönöket váltókra, értékpapírokra, ékszerekre s jelzalogra.

Törlesztéses kölcsönöket nyújt 22-65 évi törlesztési időre, záloglevelekben vagy készpénzben is, a legjutányosabb feltételek mellett.

Közvetít amerikai átutalásokat.

Minden biztosítéknak megfelelő értékpapírokat készletben tart és — költség nélkül — napi árfolyamon elad, valamint vesz és elad mindennemű értékpapírokat a legelőnyösebben.

Jakobovics Ármin és Testvére

— első kassai butor-mintaterme és butor-áruháza —
Kassán, Fő-utca 39. szám alatt (saját házában)

Telefon 171.

a székesegyházzal szemben.

Telefon 171.

Raktáron tartunk mindig legnagyobb választékú készletet *szilárdan dolgozott* butorokból, minden, most használt fában és *stylben*, úgymint: teljes

háló-, ebédlő-, úriszoba- és szalonberendezésekből, *luxus-, fantasia- és ülőbutorokból, szőnyegdivánok, ottománok* és mindennemű *matrácokból*; úgyszintén elvállalunk mindennemű *díszítési és kárpitosmunkákat* is. Továbbá nagy raktárt tartunk *szőnyegek- és függönyökben*.

Raktár előszoba- és konyhabutorberendezésekből.

Szolgáljon továbbá a nagyérdemű közönség becses tudomására, hogy a főpapság, tisztikar, magasabb hivatalnokok és magánosok részére, valamint *teljes menüasszonyi berendezéseket* úgy *helyben*, mint *vidéken*

kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk.

Dús raktár mindennemű rézbutorokban.

Speczialisták modern angol bőrbutorokban.

A nagyérdemű közönségnek figyelmébe ajánljuk a most létesített *külön osztályt*

tömörfa (massiv) butorokban,

a mennyiben egy elsőrangú tömörfa-(massiv)-butorgyárnak a *kizárólagos elárúsítását*, illetve *képviseletét* Abauj-Torna-, Zemplén-, Sáros- és Szepesmegyék részére átvettük, és ezen kitűnő gyártmányból jutányos árszabás mellett állandó nagy raktárt tartunk. Különösen ajánlható ez a *tömörfabutor szállodák, fürdőhelyek és villák* berendezésére.

➡ Képes arjegyzék kívánatra bermentve. ➡